

Alvesta
kommun

Alvesta kommun

Kultur- och fritidsplan 2024 - 2027

PROGRAM **PLAN** POLICY RIKTLINJE

Beslutat av: Kommunfullmäktige §150/2023
Beslutsdatum: 2023-12-11
Gäller från och med: 2024-01-01
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentet gäller för: Alvesta kommun
Ansvarig för uppföljning: Kultur- och fritidsförvaltningen
Diarienummer: KS 2023-00556

Alvesta kommuns styrdokument

Våra styrdokument kan vara av två huvudtyper, aktiverande och normerande. Aktiverande dokument syftar till förändring och utveckling och anger på så sätt hur vi ska agera för att nå ett visst resultat. Normerande dokument reglerar befintlig verksamhet och talar om hur vi ska förhålla oss till en given situation.

Aktiverande

Aktiverande dokument syftar till förändring och utveckling. De förklarar vad vi vill åstadkomma och utformningen av uppdraget.

Program – Anger långsiktiga ambitioner och viljeinriktningar.

Plan – Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Normerande

Normerande dokument berör hur vi utför befintlig verksamhet, till skillnad från aktiverande vars uppgift är att bryta nya vägar.

Policy – Anger kommunens principer eller inriktning i en viss fråga.

Riktlinje – Anger absoluta gränser och skalkrav.

Innehållsförteckning

1.	Ordförandes inledning	4
2.	Syfte	5
3.	Alvesta kommuns vision	5
4.	Nationella och regionala utgångspunkter	5
	4.1 Agenda 2030 och de globala målen	5
	4.2 Barnkonventionen	6
	4.3 Bibliotekslagen	6
	4.4 Nationella idrottspolitiska program	7
	4.5 Nationella kulturpolitiska mål	7
	4.6 Nationella ungdomspolitiska mål	7
	4.7 Regional Biblioteksplan 2022-2024	7
	4.8 Regional Kulturplan för Kronobergs län 2022-2024	8
	4.9 Regionalt Idrottspolitiskt handlingsprogram	8
	4.10 Regional besöksnäringstrategi	8
5.	Kultur- och fritidsnämndens delegerade ansvarsområden	9
6.	Kultur- och fritidsförvaltningens organisation	9
7.	Bibliotekets verksamhetsområden	10
	7.1 Folkbibliotek	10
	7.2 Skolbibliotek	10
	7.3 Digitala bibliotek	10
	7.4 Att särskilt främja läsande	11
	7.5 Kulturbussen	11
8.	Kulturavdelningens verksamhetsområde	11
	8.1 Evenemang och arrangemang	11
	8.2 Stöd till föreningar och studieförbund	12
	8.3 Barnkultursamordning	12
	8.4 Offentlig konst	12

8.5 Kulturarv.....	13
9. Fritidsavdelningens verksamhetsområde	13
9.1 Folkhälsa.....	13
9.2 Tillgänglighet.....	13
9.3 Anläggningar.....	13
9.4 Friluftsliv.....	14
9.5 Stöd till föreningar.....	14
9.6 Barn- och ungdomsidrott	14
10. Unga	15
10.1 Fritidsgårdar och mötesplatser	15
10.2 Lovaktiviteter.....	15
10.3 Kulturskola.....	15
10.4 Ungdomsråd.....	16
11. Turism	16
11.1 Naturturism.....	16
11.2 Kulturturism.....	16
11.3 Samordna information	17
11.4 Samverkan besöksnäringen.....	17

1. Ordförandes inledning

Nyckelord som tillgänglighet, jämlikhet och inkludering präglar den kultur- och fritidsplan som vi i Alvesta kommun ska arbeta med under de kommande åren.

Kultur- och fritidsaktiviteter ska vara tillgängliga, öppna och enkla. Det ska finnas något för alla och alla ska kunna vara delaktiga utifrån varje individs unika behov. Ett aktivt och engagerat kultur- och fritidsliv stärker våra invånares trivsel och hälsa och är en viktig byggsten för ökad livskvalitet, minnesvärda upplevelser och delaktighet. Det påverkar inte bara den sociala, kulturella och ekonomiska utvecklingen av kommunen utan det skapar också förutsättningar för en god folkhälsa för kommuninvånarna.

Att kommunen, såväl ensamma som tillsammans med våra fantastiska föreningar, studieförbund, regionala institutioner eller kreativa näringsidkare, erbjuder ett brett kultur- och fritidsutbud som skapar mångfald och bidrar till ett mer jämlikt, demokratiskt och hållbart samhälle är viktigt. Det är också viktigt att det ska finnas ett tillgängligt utbud för alla – oavsett var du bor i vår avlånga kommun och oavsett om du är barn eller vuxen. Det som erbjuds och skapas ska vara utformat tillsammans med medborgarna och deras behov i centrum. Möjlighet till ett aktivt friluftsliv ska finnas runt om i kommunen, med tillgång till badplatser, elljusspår och vandringsleder.

Planen lyfter många viktiga områden inom kultur- och fritidsområdet. Bland annat betydelsen av att vi har öppna och tillgängliga bibliotek där ett av biblioteksverksamhetens viktigaste uppdrag är att främja läsandet för att bidra till bättre språkutveckling. Att vi har ett starkt och engagerat föreningsliv, som erbjuder tillgängliga aktiviteter och attraktiva anläggningar är viktigt. Våra fritidsgårdar och mötesplatser ska vara trygga, inkluderande och tillgängliga. Kulturskolan ska fortsätta att utvecklas och utbudet fortsätta anpassas efter våra barn och ungas behov och önskemål.

Ett brett kulturutbud är bra för såväl mångfald som bildning och bidrar till att göra vår kommun mer demokratisk och jämlik. Kultur- och fritidsförvaltningens utbud av kulturella evenemang och arrangemang ska därför präglas av variation samt tillgänglighet för att nå så många av kommunens målgrupper som möjligt.

Det finns många vackra och intressanta platser runt om i vår kommun. Dessa guldkorn måste vi också fortsättningsvis lyfta och marknadsföra, både gentemot Alvestas kommuninvånare och gentemot turister.

En god samverkan mellan kommun, föreningar och civilsamhälle är det viktigaste för att denna plan ska kunna följas. Det är genom möten mellan samtliga dessa aktörer som det skapas förutsättningar för att kommunen ska kunna utvecklas. Det är tillsammans vi kan göra Alvesta kommuns kultur- och fritidsliv ännu bättre och därigenom också öka våra invånares välmående, glädje och kommunens attraktionskraft ytterligare.

-Nina Rydström (C), kultur- och fritidsnämndens ordförande

2. Syfte

Kultur- och fritidsplanen är ett dokument som syftar till att skapa en kommungemensam plattform för att utveckla de områden som rör bildnings-, kultur-, fritids-, turism- och ungdomsfrågor.

Planen ska bidra till att lyfta fram områden där frågorna kan spela roll för en hållbar samhällsutveckling. Här är barnperspektivet, olika gruppers engagemang och tillgänglighet nyckelbegrepp tillsammans med jämställdhet och inkludering.

Kultur- och fritidsplanen ska formulera strategiska utvecklingsområden som relaterar till nämndens delegerade uppdrag i samspel med övergripande uppdrag kopplade till Alvesta kommuns vision.

3. Alvesta kommuns vision

Vision 2027 är ett dokument antaget av kommunfullmäktige 2017 som pekar ut riktningen för kommunens utvecklingsarbete under 10 år för att möta framtiden på bästa sätt; *Alvesta kommun, södra Sveriges mittpunkt – Integrerar lokalt boende med globala möjligheter*. Till visionen knyts tre politiska riktningar och fyra kommunövergripande inriktningar.

Tre politiska riktningar:

- Finanspolitisk riktning
- Personalpolitisk riktning
- Hållbarhetspolitisk riktning

Fyra kommunövergripande inriktningar:

- Hållbar tillväxt
- Människors vardag
- Barns och ungas behov
- Trygg välfärd

4. Nationella och regionala utgångspunkter

4.1 Agenda 2030 och de globala målen

De 17 globala målen antogs av världens ledare 2015. Målen ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder.

Alla mål är viktiga för att skapa en hållbar utveckling, och målen är odelbara och integrerade. Flera av målen är beroende och direkt kopplade till varandra, vilket innebär att om vi bidrar till framgång för ett av målen ger det positiva effekter på andra mål.

Agenda 2030 och Globala målen syftar till att skapa en hållbar utveckling. En hållbar utveckling innebär att vi tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att

tillfredsställa sina behov. Det innebär att vi måste leva på ett sätt idag som innebär att framtida generationer ska kunna ha samma möjligheter som vi.

De tre dimensionerna av hållbar utveckling, det vill säga de ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna, var en viktig utgångspunkt i framtagandet av de globala målen. De tre perspektiven genomsyrar målen för att skapa en hållbar, inkluderande och rättvis utveckling för alla.

4.2 Barnkonventionen

Barnkonventionen syftar till att ge barn oavsett bakgrund rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals.

Bland annat ska det i alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Konventionen definierar barn som varje människa under 18 år. Barnkonventionen talar om vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i hela världen. Definitionen ska gälla i alla samhällen, oavsett kultur, religion, etnicitet, funktionshinder eller andra särdrag.

Barn ska ges utrymme att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad så att barn får vara med och bestämma och själva påverka den verksamhet de är delaktiga i.

I konventionen fastställs också barns rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster. I artikel 31 lyfts barns rätt till lek, vila och fritid som också innefattar att fritt kunna delta i det kulturella och konstnärliga livet.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag.

4.3 Bibliotekslagen

I bibliotekslagen formuleras folkbibliotekens uppdrag. Följande punkter är centrala för verksamheten:

- Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning (2§).
- Biblioteket ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt (2§).
- Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla (2§).
- Folkbiblioteken vänder sig till alla medborgare, men prioriterade målgrupper är barn och ungdomar, personer med funktionsvariationer, personer med annat modersmål än svenska samt nationella minoriteter (4 §, 5§ och 8§).

4.4 Nationella idrottspolitiska program

Idrottspolitiken ska sträva efter att uppmuntra och ge möjligheter till barns, ungdomars och vuxnas motion och idrott i syfte att främja en god folkhälsa.

En viktig utgångspunkt för politiken är att alla oavsett ålder, kön, sexuell läggning samt social, etnisk och kulturell bakgrund och eventuell funktionsnedsättning ska vara lika välkomna i den idrottsliga gemenskapen.

Statsbidraget till barn- och ungdomsidrotten ska lämnas till verksamhet som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv.

4.5 Nationella kulturpolitiska mål

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan, samt
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

4.6 Nationella ungdomspolitiska mål

Ungdomspolitikens mål är att alla ungdomar mellan 13 och 25 år ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) är en av regeringens hbtqi-strategiska myndigheter. Det innebär att främja ungas lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

4.7 Regional Biblioteksplan 2022-2024

Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg (BiBK) ansvarar för den regionala biblioteksplanen. BiBK:s uppdrag är att stödja folkbiblioteken med utveckling, samverkan och kvalitet.

De övergripande perspektiven för planperioden 2022-2024 är:

- Hållbarhet

- Tillgänglighet
- Mångfald
- Nationella minoriteter
- Barn och unga
- Digital transformation

Fyra områden prioriteras under planperioden: *Attraktiv biblioteksregion, Agent för demokratin, Folkets bibliotek* samt *Att stärka människors språk*.

Gemensamt för samtliga utvecklingsområden är att de ska syfta till att skapa förutsättningar för en relevant och tillgänglig biblioteksverksamhet för alla människor i Blekinge och Kronoberg.

4.8 Regional Kulturplan för Kronobergs län 2022-2024

Den regionala kulturplanen är Region Kronobergs styrdokument för det kulturpolitiska området. Kulturplanen tas fram och genomförs tillsammans med kommuner, det professionella kulturlivet och det civila samhället.

Region Kronoberg har tre prioriterade målområden för 2022-2024:

- En hållbar konstnärlig och kulturell infrastruktur
- Breddat deltagande i kulturlivet
- Likvärdig kulturell välfärd för barn och unga

4.9 Regionalt Idrottspolitiskt handlingsprogram

Region Kronoberg har beslutat om ett idrottspolitiskt program vilket ger en nulägesanalys för idrotten och lyfter flera av de utmaningar idrottsrörelsen står inför som att barn och ungdomar slutar i organiserad föreningsverksamhet tidigt, problem med att behålla och rekrytera ledare, vikten av idrottsskolor, anläggningar i behov av upprustning och att barnkonventionen nu är lag. Det idrottspolitiska programmet reglerar också samverkan mellan Region Kronoberg och RF-SISU Småland i dessa frågor.

4.10 Regional besöksnäringstrategi

Sedan 2013 finns en regional besöksnäringstrategi i Kronoberg. Syftet med strategidokumentet är att ge riktlinjer för Region Kronobergs ambitioner och arbete med besöksnäringrelaterade frågor.

Strategin tar främst ett besökarperspektiv, vilket innebär att först och främst se till besöksnäringens affärsnytta, men näringen ger också kraft till den regionala attraktionskraften att bo och verka i Region Kronoberg.

De prioriterade målområdena är:

- Främja en balanserad turism
- Främja en aktiv samverkan mellan de primära intressenterna
- Skapa förutsättningar för reseanledningar och upplevelser med god kvalitet som ger mervärde till besökarna och en stolthet för invånarna året om
- Främja och attrahera investeringar i besöksnäringen
- Skapa förutsättningar för ett gott värdskap och goda ambassadörer
- Prioriteringarna kopplar till den regionala utvecklingsstrategin "Gröna Kronoberg" 2019-2025

5. Kultur- och fritidsnämndens delegerade ansvarsområden

Inom kultur- och fritidsnämndens ansvar finns följande områden:

- Folkbiblioteksverksamheten
- Upplåtelse, drift och underhåll av kommunala anläggningar och lokaler för fritid- och kultur
- Stöd till föreningar och organisationer inom nämndens ansvarsområde
- Framtagande av kulturella arrangemang för barn och elever i samarbete med förskola/skola
- Evenemangsverksamhet inom de olika enheterna
- Konstområdet - inköp, registerhantering och vård. Verka för bevarande och lämplig användning av kulturellt och estetiskt värdefulla lokaler och miljöer
- Turismen - marknadsföra kommunen och därmed bidra till en positiv utveckling av besöksnäringen
- Kulturskoleverksamhet
- Fritidsgårdsverksamhet
- Ungdomsråd

6. Kultur- och fritidsförvaltningens organisation

Förvaltningen leds av en förvaltningschef som har ett övergripande ansvar för ungdomsfrågor och turism.

I förvaltningsledningen ingår avdelningschef fritid, avdelningschef kultur, bibliotekschef, fritidsgårdschef, kulturskolechef samt turistansvarig.

Varje chef ansvarar för respektive enhets medarbetare och måluppfyllelse. Utvecklingsfrågor drivs i samverkan mellan enheterna och i aktuella samverkansgrupper med övriga förvaltningar och kommunala bolag.

7. Bibliotekets verksamhetsområden

7.1 Folkbibliotek

Folkbibliotek är viktiga mötesplatser i samhället. Det är en demokratisk och kravlös arena där alla kan mötas och delta med fri tillgång till information. Folkbibliotek ska vara en central aktör för att underlätta och främja inkludering i samhället. En plats där läs- och språkutveckling främjas. Folkbiblioteken står också för folkbildning och källkritisk kunskapsinhämtning.

För att öka tillgängligheten till folkbibliotek erbjuds Meröppna bibliotek i Moheda och i Vislanda. Besökare använder biblioteket även på kvällar och helger då biblioteket är obemannat. Genom ökad tillgänglighet stärks bibliotekets roll som mötesplats i lokalsamhället och nya målgrupper nyttjar biblioteket.

7.2 Skolbibliotek

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens skolbibliotek.

Skolbiblioteken är också en del av det allmänna biblioteksväsendet. I skollagen understryks att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek (2 kap. 36§).

Ett skolbibliotek vänder sig huvudsakligen till elever och lärare på skolan och är en del av det pedagogiska arbetet där rektor enligt skollagen har övergripande ansvar. I utbildningsnämndens mål i Alvesta kommun framhålls en strävan att alla elever ska nå så bra resultat som möjligt utifrån sina egna förutsättningar och att skolan ska skapa bra lärmiljöer. I detta arbete ska vi bidra genom god samverkan med skolbibliotekarierna och pedagogerna.

7.3 Digitala bibliotek

Bibliotek ska verka för ökad kunskap om hur informationsteknik används för kunskapsinhämtning, lärande, och delaktighet i samhället.

Biblioteken i Alvesta kommun är en mötesplats för besökare även vad gäller digital delaktighet och erbjuder tillgång till säker teknik. Biblioteket i Alvesta erbjuder även personlig digital handledning.

Biblioteket ska kostnadsfritt tillhandahålla ett varierat och aktuellt medieutbud med bland annat ljudböcker, streamad film och databaser. Bibliotekets digitala rum är hemsidan där låntagarna själva kan utföra ärenden. Biblioteket finns också på sociala medier.

7.4 Att särskilt främja läsande

Tillgång till språk är en demokratifråga. En av bibliotekens främsta uppdrag är att främja läsandet. Läsning har stor effekt för små barns språkutveckling. Biblioteket ska arbeta med tidiga insatser för barns språk och läsande genom en mängd olika aktiviteter med språket i centrum. Biblioteket samarbetar bland annat med talpedagoger som skriver ut bokrecept på böcker med lämplig språkträning. Biblioteket anordnar även litteraturpresentationer och författarbesök för vuxna och ungdomar.

Under 2023 och 2024 görs en nationell satsning på kompetensutveckling för bibliotekspersonal gällande litteraturförmedling, kallat läsfrämjandelyftet, med särskilt fokus på barns och ungas läsning.

7.5 Kulturbussen

Våren 2023 togs Kulturbussen i bruk. Genom samverkan internt och externt inom kommunen och förvaltningen kommer Kulturbussen erbjuda ett utbud av biblioteksverksamhet, kulturverksamhet och annan samhällsservice. Kulturbussen serverar även vissa för- och grundskolor samt särskilda boenden.

8. Kulturavdelningens verksamhetsområde

8.1 Evenemang och arrangemang

Ett brett kulturutbud skapar mångfald, bildning och bidrar till ett mer jämlikt, demokratiskt, socialt och hållbart samhälle. Kultur- och fritidsförvaltningens utbud av kulturella evenemang och arrangemang ska därför präglas av variation samt tillgänglighet för att nå så många av kommunens målgrupper som möjligt. Genom en spännvidd av arenor och mötesplatser som utställningshallen, Folkets hus, föreningslokaler, hembygdsgårdar och bibliotek kan kulturella evenemang och arrangemang genomföras på olika platser i kommunen. Kultur- och fritidsförvaltningen skapar evenemang och arrangemang med kulturell bredd i egen regi men även i samverkan med lokala aktörer som föreningar, regionala institutioner som Kulturparken Småland, Filmregion Sydost, Musik i Syd, Sagobygden och Regionteatern Blekinge Kronoberg samt nationella och internationella gästspel.

8.2 Stöd till föreningar och studieförbund

Alvesta kommun har ett starkt föreningsliv med tydlig lokal förankring som erbjuder invånarna en bredd i form av olika aktiviteter. Föreningslivet präglas av stor mångfald och bidrar till sammanhållning och trygghet i samhället.

Studieförbunden utgör en viktig del av kommunens kulturella infrastruktur och en spelar en stor roll i folkbildningen.

För att stärka och skapa goda förutsättningar, stöttar och samverkar kultur- och fritidsförvaltningen med föreningslivet och studieförbunden med målet att stimulera folkbildning, kreativitet och möten mellan människor. Stöden möjliggör kulturella upplevelser och folkbildning i tätort och på landsbygd.

8.3 Barnkultursamordning

Barnkonventionen framhåller barn och ungas rätt till, samt likvärdiga möjligheter att delta i, det kulturella och konstnärliga livet. Detta gäller alla barn, oberoende av bostadsort, socioekonomiska sammanhang, funktionshinder eller etnicitet. Därför är det ett viktigt demokratiskt uppdrag att alla barn i Alvesta kommun ska få ta del av kulturella upplevelser.

Genom samverkan mellan kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen arbetar Alvesta kommun med att göra kultur till en del av barn och ungas vardag. I Alvesta kommun ges kulturupplevelser inom förskolan och skolan samt på den fria tiden. Åldersgruppen ska erbjudas bred tillgång till olika konstnärliga uttryck och möjlighet att få uppleva professionell kultur, själva få vara delaktiga och lära sig att använda kreativiteten som ett verktyg i vardagen. Alvesta kommun samarbetar med regionala institutioner och det lokala föreningslivet för att skapa kultur för barn och unga.

8.4 Offentlig konst

Konsten berör och berikar människor samt bidrar till att skapa levande platser. Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för den konst som finns i kommunens ägo. I förvaltningens uppdrag ingår att förnya samlingen med nya konstverk och förvalta samlingen genom registrering av alla konstverk i ett konstregister samt löpande underhåll. Den kommunala konstsamlingen grundar sig i en demokratisk tanke om att tillgängliggöra konst för människor i sin vardagliga miljö. Därför ansvarar förvaltningen för att placera konstverk i kommunala lokaler, både offentliga och på arbetsplatser, för att så många som möjligt ska få ta del av den kommunala konstsamlingen.

Kultur- och fritidsförvaltningen bevakar att konstnärliga värden och offentlig utsmyckning beaktas i olika processer.

8.5 Kulturarv

Kultur- och fritidsförvaltningen verkar för att kulturvärden i Alvesta kommunen tas till vara och för att tillgängliggöra kulturarvet med varsamhet och hänsyn. Via stöd och samverkan med olika aktörer som till exempel hembygdsföreningar bidrar man till att kulturvärden i bebyggelse och landskap bevaras.

Kulturarvet lyfts fram och utvecklas via bland annat en stark berättartradition, Huseby bruk, Kronobergshed, Hjärtenholms lantbruksmuseum samt i samverkan med föreningslivet.

9. Fritidsavdelningens verksamhetsområde

9.1 Folkhälsa

Genom ett starkt föreningsliv och föreningar med ett varierat utbud av idrotter och andra fritidsaktiviteter finns goda förutsättningar för god folkhälsa. Varierade och tillgänglighetsanpassade mötesplatser ger förutsättningar för alla invånare att skapa en aktiv fritid och god folkhälsa både för föreningsanslutna och spontanutövande invånare. Alvesta kommun vill även fortsättningsvis som ett komplement till det organiserade föreningslivet erbjuda mötesplatser för folkhälsa och idrott. Ett särskilt fokus läggs på att nå underrepresenterade grupper i samverkan mellan förvaltningens enheter och kommunens övriga förvaltningar och bolag.

9.2 Tillgänglighet

Vikten av ett brett urval av fritidsaktiviteter med sänkta trösklar för deltagande är centrala ur flera perspektiv. Barnfattigdomen i Alvesta kommun ligger på högre nivåer än i flera grannkommuner samtidigt som återhämtningen från tappet efter covid 19 i antal deltagare har varit svagare i Alvesta kommun än i motsvarande kommuner i länet. Detta gör att satsningar på barn- och ungdomsidrotten ska prioriteras. Utifrån den socioekonomiska situationen i Alvesta kommun är det av stor vikt att erbjuda kostnadsfria fritidsaktiviteter i form av lovaktiviteter, utegym och god tillgång till spår och leder och andra friluftaktiviteter. Målet är att skapa goda förutsättningar för en god folkhälsa för alla invånare. Arbetet med anpassning av lokaler och faciliteter ur ett tillgänglighetsperspektiv kommer även fortsatt prioriteras.

9.3 Anläggningar

Alvesta kommun arbetar för att erbjuda ändamålsenliga lokaler och anläggningar som är anpassade till föreningarnas och invånarnas önskemål. Alvesta kommun strävar efter att kontinuerligt investera och anpassa anläggningarna i klimatsmarta lösningar för att bidra till ett hållbart samhälle. Anläggningarna ska genom lokalbokning tillgängliggöras för alla invånare.

9.4 Friluftsliv

Genom att tillhandahålla elljusspår, badplatser och vandrings- och cykelleder i alla kommunens delar vill Alvesta kommun utveckla och skapa förutsättningar för god folkhälsa och en aktiv fritid för kommunens invånare. Genom samverkan med andra aktörer som bland annat Länsstyrelsen i Kronobergs län finns Nationalpark Åsnen i Alvesta kommun för invånarna men som samtidigt lockar turister både från övriga Sverige och från andra delar av världen. En fortsatt utveckling av friluftsområdet Hanaslöv i samverkan med föreningsliv och näringsliv till att bli en åretruntverksamhet med skidåkning, vandring och cykling, blir en viktig del i att skapa en attraktiv kommun.

9.5 Stöd till föreningar

Alvesta kommun har ett starkt föreningsliv med tydlig lokal förankring som erbjuder invånarna en bredd i form av olika aktiviteter. Alvesta kommun avser med föreningsstödet att ge föreningarna möjlighet att driva sina verksamheter vilket ska stärka både föreningarna, den enskilde invånaren som kommunen som helhet. Genom ett anpassat och uppdaterat föreningsstöd avser Alvesta kommun först och främst att stödja barn- och ungdomsföreningarna i deras verksamheter. Det kommunala stödet till föreningslivet ska utgå från barnkonventionen där barnens bästa sätts i centrum. Föreningsstödet syftar även till att skapa förutsättningar för en levande landsbygd och en jämställd och jämlik kommun.

9.6 Barn- och ungdomsidrott

”Idrotten vill” är idrottsrörelsens idéprogram framtaget av Riksidrottsförbundet. Denna idrottens verksamhetsidé är något Alvesta kommun strävar efter att idrotten i kommunen ska efterleva. Här avses idrott som organiserad fysisk aktivitet där träning och möjlighet till tävling bidrar till välmående.

Alvesta kommun strävar efter att idrotten i Alvesta kommun i likhet med ”Idrotten vill” genomsyras av:

- Glädje och gemenskap där verksamheten organiseras för att utövare ska kunna ha roligt, må bra och utvecklas under hela livet.
- Demokrati och delaktighet innebär att alla medlemmars röst har lika värde och att demokrati ska utövas jämställt och oavsett bakgrund. Barn ska ges stora möjligheter att både göra sin röst hörd och påverka den verksamhet de är en del av.
- Allas rätt att vara med innebär att alla som vill vara med ska kunna vara med utifrån sina förutsättningar oavsett kön, könsidentitet och uttryck, etnisk och social bakgrund, religion/trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning, politisk uppfattning eller ålder.

Alvesta kommun strävar även efter barn ska få vara barn och att barnidrotten ska bygga på lek och ge barn tillfälle att pröva på olika idrotter. Tävlning är en del av leken och ska alltid ske på barnets villkor. Idrott för barn ska bedrivas ur ett barnsättsperspektiv och följa barnkonventionen.

10. Unga

Samverkan kring unga utgår från *Barnens bästa gäller! i Alvesta kommun* och sker inom samtliga enheter och avdelningar i förvaltningen. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för mötesplatser och ger möjlighet till kulturutövande för barn och unga. Här ska alla unga hitta en aktiv fritid oavsett bakgrund och könstillhörighet, utvecklande lovaktiviteter, få möjlighet att göra sin röst hörd samt möjlighet att utöva kulturella uttryck – både på och utanför skoltid. Arbetet ska främja integration, jämställdhet och jämlikhet.

10.1 Fritidsgårdar och mötesplatser

Alvesta kommun har fritidsgårdar på kommunens 7-9 skolor samt en mötesplats för äldre ungdomar 16-24 år. Verksamheterna ska skapa en stimulerande fritid som vidgar och fördjupar både den enskildes och gruppens utveckling. Verksamheten ska också stimulera till delaktighet där ungdomarna själva kan föreslå nya aktiviteter och upplevelser.

Fritidsledare samverkar brett för att bidra till att miljön kring ungdomarna genomsyras av inkludering, trygghet och utveckling genom möten med kompetenta vuxna i sin vardag. Fritidsgårdarna ska spela en viktig roll för såväl det icke-formella lärandet som för sociala och kulturella utbyten.

10.2 Lovaktiviteter

Kultur- och fritidsförvaltningen är ett nav för aktiviteter under alla skollov i kommunen.

Under skolans olika lov samarbetar förvaltningar, bolag, föreningar och civilsamhället för att skapa aktiv fritid för kommunens unga. Målet är att det ska finnas möjlighet att komma i kontakt med en bredd av aktiviteter och uttryck. Detta för att möjliggöra för unga att hitta utvecklande aktiviteter enskilt eller tillsammans med andra.

Lovverksamheten i Alvesta kommun ska lägga stor vikt vid tillgänglighet för kommunens alla barn och ungdomar. Varje år planeras och genomförs ett antal aktiviteter i samverkan inom *Barnens Bästa gäller! i Alvesta kommun*. Samverkan sker även med föreningar och studieförbund.

Ett särskilt fokus ska läggas på att nå underrepresenterade grupper.

10.3 Kulturskola

Kulturskolan i Alvesta kommun är en viktig resurs för barn och ungas kulturella utveckling och ska vara en mötesplats för unga som är intresserade av musik, teater, dans eller andra kulturella

uttryck. Kulturskolan i Alvesta kommun utvecklas löpande för att möta ungdomars önskemål om ett brett och aktuellt utbud av aktiviteter men även angående arbetssätt med fler digitala lösningar. Utveckling sker även i samverkan med andra förvaltningar vilket skapar mervärde för barn och unga i kommunen och bidrar till ett mer jämlikt sätt att utöva och ta del av kultur.

10.4 Ungdomsråd

I Alvesta kommun finns ett aktivt ungdomsråd där aktuella frågor för unga i kommunen lyfts och där skolornas elevråd bidrar med sina perspektiv kring vad som är viktigt för ungdomar i kommunen. Rådet är en medlemsförening i Sveriges Ungdomsråd och driver sina frågor med stöd av en utsedd tjänsteperson. Ungdomsrådet ska vara ett forum där unga kan utöva sin demokratiska rätt att göra sin röst hörd men ska också vara en remissinstans för frågor som rör unga.

11. Turism

11.1 Naturturism

Alvesta kommun ger goda förutsättningar för att främja allas möjlighet till naturturism genom tillgänglighetsanpassade badplatser, vandrings- och cykelleder samt närheten till naturen. Nationalpark Åsnen och flera naturreservat inom Alvesta kommun är besöksområden som stimulerar invånare och besökare till upptäcktsfärd, lek, rekreation och naturupplevelser. Prioriterat är att tillskapa fler hållbara rastmöjligheter på välbesökta platser.

Genom satsningen på Vision Hanaslöv stärker Alvesta kommun Hanaslöv som en plats för året-runtturism. Spånenledens utnämning till nationell led ska ännu tydligare lyfta fram möjligheterna med närhet mellan stad och natur.

Genom tydligare information både digitalt på Naturkartan och via ett genomarbetat skyltprogram erbjuds riktade upplevelser till kommunens invånare och besökare.

11.2 Kulturturism

Alvesta kommun är en del av Sagobygden. Genom samverkan med Sagomuséet lyfts ett flertal Sägenplatser runt om i kommunen, var och en med sin egen historia, som lockar och stimulerar fantasin hos barn och vuxna. Kultur- och fritidsnämnden utvecklar samarbetet med Sagomuseet/Berättarnätet för att befästa Alvestas plats i det muntliga kulturarvet.

Med införandet av appen Story Spot ska ännu fler platser och berättelser runt om i kommunen bli synliggjorda.

Huseby bruk med sin historiska bakgrund och vackra slottsmiljö lockar besökare med olika intressen från hela världen. Genom ökade informationsinsatser här främjas ökad turism i hela kommunen.

Den årliga Kulturrundan och regionala satsningar på lokalt mathantverk är viktiga besöksanledningar som ska utvecklas i samverkan med ideella aktörer och företagare.

11.3 Samordna information

I turismuppdraget ingår att genom olika kanaler sprida information till besökare och invånare om kommunens utbud. Arbetet med Känslan för Alvesta, platsvarumärket, ska stärkas och formaliseras.

Via så kallade info-points på välbesökta platser sprids tryckt material och hänvisas till digital information. Fler info-points ska tillskapas utifrån behov i de olika kommundelarna.

Digitala kommunikationskanaler är kommunens hemsida alvesta.se, den hemsida som är kopplad till den regionala besöksnäringen visitalvesta.se samt sociala medier kopplade till dessa.

Ambitionen är att nå målgrupper i hela landet såväl som norra Europa som vill uppleva det Alvesta kommun kan erbjuda. Genom att ta fram en besökskarta över kommunen och erbjuda upptryckt material på olika språk skapas tillgänglighet för olika grupper.

11.4 Samverkan besöksnäringen

Besöksnäringen är basen i att få ett turistflöde till hela Alvesta kommun. Genom främjande insatser som utbildning, erfarenhetsutbyten och gemensam marknadsföring möjliggör vi för större utveckling hos befintliga aktörer såväl som att locka fler turistaktörer till kommunen. Detta sker i samarbete med det regionala destinationsbolaget Destination Småland samt föreningen Destination Åsnen.

Ett brett utbud av upplevelser inom natur, kultur, shopping, boende, mat och dryck skapar en mångfald för invånare och besökare och ökar attraktiviteten.

I arbetet med hållbarhet och målen i Agenda 2030 ska även företag med återbruksprofil lyftas fram.

Tillsammans med andra förvaltningar och näringslivet arbetar vi med att öka antalet ställplatser och övernattningsmöjligheter i kommunen för att kunna förlänga vistelsen i Alvesta kommun.